

Recenzia publikácie

Manažment kriticky chorých detských a dospelých pacientov

so suspektnou alebo verifikovanou infekciou COVID- 19

Autori: **doc. MUDr. Slavomír Nosál'**, PhD., MUDr. Alena Ľuptáková, PhD., MUDr. Tomáš Bělohlávek, MUDr. Vladimír Zořák, PhD., MUDr. Zuzana Kubisová, PhD., MUDr. Marián Fedor, PhD., MUDr., Ivana Berčáková, MUDr. Marcela Novosadová, MUDr. Marika Mužilová, MUDr. Kristína Krejčírová, MUDr. Erik Vaňo, MUDr. Lenka Oldmeadow, MUDr. Veronika Šagiová

Predložená publikácia je vysoko aktuálna, poskytuje k dátumu vzniku prehľadné informácie a poznatky o najdiskutovanejšej problematike posledných týždňov vo svete, ktorou je pandemické vírusové ochorenie COVID-19. Samozrejme kvalita publikácie je ovplyvnená rýchlo pribúdajúcimi poznatkami a skúsenosťami s liečbou ochorenia novým koronavírusom

Predložená publikácia má rozsah 98 strán. je napísaná prehľadne. Pozostáva z 23 kapitol, v práci je použitých 75 obrázkov a 104 zdrojových publikácií, z ktorých prevažná väčšina je z roku 2020. Súčasťou práce sú aj ultrasonografické snímky ako aj grafické schémy, nie vždy jasného pôvodu, opisujúce manažment pacientov s COVID-19. Jazykový štýl publikácie je vyhovujúci, publikácia neprešla jazykovou úpravou. Práca je písaná didakticky prehľadne s cieľom priniesť čitateľovi najnovšie informácie týkajúce sa problematiky.

V prvých kapitolách sa autori zaoberajú epidemiológiou, patofyziológiou, klinickým priebehom a typickým obrazom ochorenia u zlyhávajúceho pacienta s ochorením COVID -19. V piatej kapitole sa autori venujú diagnostike ochorenia, šiesta kapitola popisuje detailne možnosti špecifickej liečby u pacientov s ARDS, šokom a multiorgánovým zlyhaním. V ďalšom sa autori venujú intenzívnej liečbe pacientov s ochorením, so zameraním na ventilačnú podporu a liečbu kriticky chorých pacientov s COVID-19. V desiatej kapitole sú uvedené odporúčania ako aj postup intubácie pacientov s týmto vírusovým ochorením. V nasledujúcich kapitolách sú zhrnuté ďalšie možnosti liečby u kriticky chorého pacienta s COVID-19, ako sú ECMO či inhalačná liečba NO. Súčasťou monografie sú aj kapitoly, v ktorých sa autori podrobne venujú liečbe renálneho zlyhania, manažmentu kriticky chorého dieťaťa s ochorením COVID-19 či kardiopulmonálnej resuscitácii detí aj dospelých v podmienkach infekcie COVID-19.

Publikácia vznikla sumarizáciou a analýzou dostupných odporúčaní autorít, publikovaných a aj nepublikovaných prác, videokonferencií a kazuistík z najviac postihnutých oblastí. V práci zahrnuté odporúčania a informácie by mali pomôcť predovšetkým lekárom detskej a dospeljej intenzívnej medicíny pri starostlivosti o pacientov s ochorením COVID-19. Vzhľadom k tomu, že predkladaná monografia obsahuje aj množstvo teoretických poznatkov o danom vírusovom ochorení, môže slúžiť aj ako učebná pomôcka pre študentov všeobecného lekárstva a ošetrovateľstva.

Na základe uvedených skutočností odporúčam predloženú publikáciu zaradiť medzi základnú literatúru pre lekárov detskej a dospeljej intenzívnej medicíny ako aj do pregraduálneho štúdia pre študentov lekárske fakúlt v príprave na štátne záverečné skúšky.

V Martine, jún, 2020

Prof. MUDr. Mirko Zibolen, CSc. v.r.